

Безоплатна медична допомога для тимчасово переміщених українців в Словаччині

Тимчасово переміщені українці в Словаччині мають право на безоплатну медичну допомогу. Проте перелік доступних безоплатних послуг [залежить від статусу](#) особи, яка на них претендує.

Ті, хто не отримав статус тимчасового захисту, має право тільки на безоплатну невідкладну та базову медичну допомогу, яка надається лікарями, що мають договір із Загальною медичною страховою компанією (Všeobecná zdravotná poisťovňa). Також такі особи можуть отримати рецепт на ліки у сімейного або лікуючого лікаря, але вартість ліків їм не відшкодовується.

Ті, хто вже подав заяву на тимчасовий захист, проте ще не отримав його, мають право на невідкладну та необхідну медичну допомогу, а також медичну допомогу, яку лікар рекомендує під час огляду. Невідкладну допомогу надають екстрені амбулаторні служби та приймальні центральних лікарень. Контакти закладів по всій Словаччині можна переглянути на www.e-vuc.sk.

Ті, хто отримав тимчасовий захист в Словаччині, мають право на необхідну медичну допомогу – обсяг допомоги, який визначає лікар; безоплатні медикаменти, медичні вироби та дієтичне харчування.

Оформлювати медичне страхування потрібно [в разі](#) працевлаштування з узгодженим доходом, не меншим за мінімальну місячну заробітну плату – 646 євро. У такому випадку страхування можна також оформити на неповнолітніх дітей, що мають тимчасовий захист в Словаччині.

Корисні контакти:

- Лінія охорони здоров'я для українців: +421-221-025-075;
- Všeobecná zdravotná poisťovňa (Загальна медична страхова компанія): 0-850-003-003;
- Для загальних питань (оператори говорять українською): +421-513-816-111 / +421-259-765-111;
- Швидка медична консультація українською мовою: +421-221-025-075, щодня з 7:00 до 19:00 (консультація безоплатна) або на сайті ua.diagnose.me/diagnoseme/uk;
- Допомога онкологічним хворим від громадського об'єднання «Лімфом»: lymfom.sk;
- Інфолінія для хворих на ВІЛ та туберкульоз: +421-907-923-122.

Як працює медична система у Словаччині

У Словаччині діє така система меддопомоги:

1. Пацієнт має закріпитися за лікарем загальної практики (для дорослих, дітей та підлітків), спеціалізованими лікарями – гінекологом та стоматологом, а також іншими, якщо потрібне спостереження такими спеціалістами.
2. Потрапити до інших вузьких фахівців безоплатно можна за направленням від лікарів первинної ланки.
3. Звертатися по невідкладну медичну допомогу можна без направлення.

Лікарі надають допомогу відповідно [до медичного округу](#), в якому зареєстрований пацієнт. Обрати для себе та своєї дитини лікаря загальної практики та укласти з ним договір потрібно відразу після отримання статусу

тимчасового захисту. Знайти заклад, в якому пацієнт може обслуговуватися, можна [тут](#), а знайти лікаря та записатися на прийом – [тут](#). Під час першого запису потрібно позначити, що ви новий пацієнт.

Якщо поруч немає вільних лікарів або лікар відмовляє у прийомі, потрібно подати [електронну заяву](#) до органу місцевого самоврядування і звернутися до інших фахівців.

Лікар може [відмовити](#) з таких причин:

- перевищене навантаження;
- особисті стосунки з пацієнтом або його законним представником, що може вплинути на об'єктивну оцінку стану здоров'я пацієнта;
- особисте переконання лікаря суперечить переконанню пацієнта (актуально лише в питаннях абортів, стерилізації чи допоміжної репродукції).

Змінювати сімейного лікаря можна не частіше одного разу на шість місяців. У випадку розірвання договору колишнього лікаря потрібно [поінформувати](#) письмово, надіславши повідомлення на його поштову адресу або на електронну пошту. Новий лікар має право запросити копію цього листа. Під час першого прийому лікар загальної практики проводить базове обстеження та визначає наступні кроки у лікуванні пацієнта: лікування хворого в домашніх умовах /проведення лабораторних та інших досліджень /госпіталізація /направлення до вузьких спеціалістів /призначення ліків тощо.

Також лікар загальної практики [може виписати](#) направлення на госпіталізацію, якщо пацієнту потрібна медична допомога понад 24 годин поспіль. Втім, пацієнт має право звернутися по госпіталізацію самостійно.

Права пацієнтів викладені [на сайті](#) центрального державного управління Словаччини.

Як отримати доступ до спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги

Щоб потрапити до вузьких спеціалістів на обстеження, потрібно отримати направлення від лікаря загальної практики, так звану «обмінну карту». Вона немає кінцевого терміну придатності, проте краще дотримуватися рекомендованих лікарем термінів.

Направлення [не потрібне](#) для:

- відвідування психіатра, дерматовенеролога, офтальмолога (у разі призначення окулярів);
- подальшого огляду спеціалістом;
- звернення через 24 години після раптової зміни самопочуття;
- регулярного спостереження за пацієнтом із хронічним захворюванням, профілактичного амбулаторного лікування.

Перелік закладів з фахівцями відповідних напрямків по регіонах: www-e-vuc-sk.translate.google/? x tr sl=sk& x tr tl=en& x tr hl=en& x tr pto=wapp.

Відвідати безкоштовно можна тільки тих лікарів, що уклали договір зі страховою VSZP.

За рішенням лікаря, пацієнту можуть призначити й операцію, якщо без неї є ризик погіршення стану людини.

Безоплатна стоматологічна допомога при гострих станах, пов'язаних із травмою, болем, запаленням тощо, це невідкладна медична допомога.

Встановлення або заміна зуботехнічного протеза не вважається невідкладною медичною допомогою. Якщо пацієнт має протез і він був ушкоджений, допомога безоплатна.

Якщо потреба виникла терміново, а до відповідного фахівця потрапити неможливо, потрібно звертатись в пункт невідкладного прийому, що цілодобово працюють при стаціонарах. Порядок прийому пацієнтів визначається тяжкістю випадку.

Чи є у Словаччині преференції для українців

Українці зі статусом тимчасового захисту в Словаччині можуть отримати безоплатно необхідне медичне обслуговування в обсязі, який визначається страховою VSZP. Це не тільки невідкладна допомога, консультації з лікарем загальної практики, включаючи профілактичні заходи та вакцинацію, і медична допомога, яку рекомендує лікар під час огляду.

До складу заходів необхідної медичної допомоги також включене комплексне обстеження: збір анамнезу, огляд, встановлення медичної документації, діагностичний висновок, складання плану лікування, направлення хворого на інші лабораторні, інструментальні або професійні обстеження, інструкція пацієнта, виписування рецептів та медичних висновків. Також безоплатна допомога, що пов'язана з лікуванням хронічних захворювань (таких як діаліз, оксигенотерапія, хіміотерапія, специфічне лікування астми, ехокардіографія у разі хронічних аутоімунних захворювань), якщо ненадання допомоги може призвести до погіршення стану людини і якщо такий від допомоги безоплатний для громадян Словаччини. Відшкодовується аборт за медичними показниками.

Планова операція не вважається невідкладною та не відшкодовується. Також страхування не покриває вакцинацію проти ротавірусних інфекцій і кліщів.

Перелік безоплатних медичних послуг для українців, які отримали статус тимчасово переміщених осіб на території Словаччини:

- невідкладна медична допомога в державних лікарнях;
- консультації лікаря загальної практики – для дорослих, дітей та підлітків, а також гінеколога, стоматолога та деяких інших спеціалістів у разі потреби – для дорослих;
- профілактика захворювань та щеплення відповідно до словацького календаря вакцинації, у тому числі – продовження щеплень, зроблених в Україні;
- огляд, збір анамнезу, складання плану лікування, направлення на лабораторні, інструментальні або професійні обстеження та інша допомога, яку рекомендує лікуючий лікар під час обстеження;
- первинний медичний огляд для дітей, які йдуть до школи;
- профілактичні огляди вашої дитини до 18 місячного віку в рамках необхідної медичної допомоги;
- медичне приладдя (такі як голки, шприци чи бинти) у лікарні чи поліклініці, необхідні для надання медичних послуг;
- невідкладна стоматологічна допомога від клінік, зазначених на ресурсах www.skzl.sk/stomatologhelp та www.stomatolog.help;
- психологічна допомога за номером 0-800-193-193;

- ліки за рецептами; непатентовані ліки для лікування хронічних захворювань, за умови, що ненадання медичної допомоги може призвести до погіршення здоров'я та подальшої шкоди здоров'ю;
- допомога для людей з обмеженими можливостями від асоціації Plamienok www.platformarodin.sk/poradenstvo/ukraine;
- допомога у разі хронічних захворювань, у тому числі діаліз, оксигенотерапія, хіміотерапія, специфічне лікування астми, ехокардіографія за хронічних аутоімунних захворювань.

Більше інформації щодо медичної допомоги, доступної для українців в рамках необхідного медичного страхування:

- Сторінка на сайті VSZP з інформацією щодо безоплатної допомоги українцям: www.vszp.sk/novy-podadresar/vi-buli-zmushen-pokinuti-ukranu-cherez-vjnu-ta-potrebut-medichno-dopomogi.html
- Телефон: 0850 003 003

Повний обсяг загального медичного страхування, доступний для громадян, можуть отримати ті українці, які працевлаштувались в Словаччині за трудовим договором або угодою, ви матимете право на загальне медичне страхування. Для цього потрібно подати заяву до вибраної страхової компанії.

Виклик екстреної медичної допомоги у Словаччині

Невідкладна медична допомога надається всім без виключення українцям у Словаччині, незалежно від їхнього статусу (особа, яка перебуває в країні транзитом, або яка очікує тимчасового захисту в Словаччині, або яка вже його отримала).

Загальноєвропейський номер для виклику невідкладної допомоги: 112.

Номер виклику невідкладної медичної допомоги у Словаччині: 155.

Бригада швидкої допомоги приїжджає на виклики за умови, що людина перебуває у невідкладному стані, який загрожує її життю, та не може дістатися до пункту надання допомоги самостійно. Зокрема, в наступних випадках:

- розлади свідомості до втрати свідомості;
- зупинка дихання, ускладнення дихання тощо;
- інсульт або інфаркт;
- отруєння;
- аварія, серйозне травмування, сильна кровотеча;
- опіки, обмороження, перегрів та переохолодження;
- пологи;
- тощо.

За непрофільні виклики або обман диспетчера додзвонювачу загрожує штраф, а у певних випадках навіть ув'язнення. Тому, якщо пацієнт, який потребує невідкладної медичної допомоги, може рухатися, він має звернутися до пункту допомоги самостійно:

- з 07:00 до 16:00 у будні та несвяткові дні – у пункти невідкладної допомоги при лікарнях (záchranná zdravotná služba);
- з 16:00 до 07:00 у будні, а також у вихідні та святкові дні, якщо стан здоров'я погіршився раптово, і потрібна термінова допомога – у

відділення приймального покою при лікарнях (ambulantná pohotovostná služba).

Знайти адресу найближчого закладу можна на сайті www.e-vuc.sk.

Як отримати ліки у Словаччині

Отримувачі тимчасового захисту у Словаччині [мають право](#) на безоплатні ліки, медичні засоби та прилади й дієтичне харчування, вживання яких зумовлене хронічними захворюваннями та загрожує погіршенням або пошкодженням здоров'я пацієнта у разі його відсутності.

Наприклад, хворі на цукровий діабет отримують не тільки основні ліки, а також медичні засоби (глюкометр, шприц-ручку, аксесуари для інсулінової помпи, якщо у пацієнта є помпа). Також держава відшкодовує милиці або механічний візок за призначенням лікаря. Зубні протези, лінзи, ортопедична подушка, устілки тощо – не входять до базового пакета послуг, що відшкодовує держава.

Отримати необхідні ліки можуть також ті українці, хто [перебуває](#) в Словаччині транзитом.

Рецепт на ліки та медичні прилади виписує лікар загальної практики, педіатр або лікуючий лікар. Якщо ліки, які приймає пацієнт, не входять до переліку препаратів за програмою реімбурсації Міністерства охорони здоров'я Словаччини, лікар може виписати рецепт на інші генерики з такою самою дією, але нижчою ціною.

Інформація щодо ліків, що доступні в Словаччині, їхньої вартості та форми відпуску (з рецептом або без) доступна на [цьому](#) сайті.

Знайти найближчу аптеку (у тому числі ту, що працює в неробочий час) та дізнатись графік роботи можна на сайті www.e-vuc.sk. Разом з рецептом в аптеці потрібно пред'явити документ, що підтверджує особистість.

Вакцинація для дітей та дорослих

Щеплення для дітей відповідно до календаря вакцинації

За законодавством Словаччини, діти мають бути вакцинованими проти правця, дифтерії, коклюшу, вірусного гепатиту В, поліомієліту, інвазивних пневмококових захворювань, кору, краснухи, паротиту. За виключенням тих, хто має протипоказання. Якщо дитина немає потрібних щеплень, педіатр може розпочати вакцинацію під час першого огляду.

Щеплення дітей з України [відповідно до словацького календаря](#) вакцинації, безоплатні. Графік призначається педіатром.

Інші щеплення можуть бути зроблені добровільно, але за них сплачує пацієнт.

Обов'язкова вакцинація [не поширюється](#) на тих, хто перебуває в Чехії транзитом.

Щеплення проти COVID-19

Тимчасові переселенці з України можуть зробити в Словаччині щеплення проти COVID-19 безоплатно. Вакцинація доступна для дітей від 5 років. Діти у віці від 5 до 17 років отримують щеплення вакциною Pfizer/Biontech. Особи старше 18 років – вакцинами Spikevax (Moderna), Comirnaty (Pfizer/Biontech), Nuvaxovid (Novavax), Janssen (Johnson & Johnson).

На вакцинацію потрібно зареєструватись заздалегідь на [цьому](#) сайті. Дата призначається автоматично, якщо вона не підходить пацієнту – він має право кілька разів її перенести.

Також можна звернутись в один з [наступних](#) центрів вакцинації без попереднього запису.

Бустерна доза доступна з 12-річного віку, проте до 17 років – за заявою законного представника. Бустерна доза вводиться не раніше, ніж через 8 тижнів в разі щеплення однокомпонентною вакциною, і щонайменше через три місяці:

- в разі щеплення двокомпонентною вакциною,
- після перенесеного COVID-19,
- якщо людина хворіє на імунодефіцит.

Перелік вакцин для введення бустерної дози зазначений на [цьому](#) сайті.

Медична допомога вагітним: спостереження, пологи, документи для малюка

За офіційною інформацією страхової VSZP, вагітні українські тимчасові переселенки в Словаччині можуть отримати безоплатну медичну допомогу [тільки у випадку](#), якщо для життя жінки або дитини є загроза. До переліку послуг такої допомоги [включені](#) необхідні передпологові та гінекологічні огляди та дослідження жінки та плода. Також до переліку послуг невідкладної допомоги входять пологи.

Крім того, пологові будинки країни [заявили](#) про готовність надавати необхідну допомогу жінкам з України безоплатно, у тому числі тим, хто не отримав тимчасового захисту у Словаччині.

У Словаччині вагітні мають спостерігатись у гінеколога районної державної поліклініки. За бажанням вони також можуть паралельно спостерігатись у лікаря приватної клініки.

Під час першого звернення до лікаря вагітній потрібно мати посвідчення особи та підтвердження медичного страхування, якщо воно є.

Гінеколог видає пацієнтці посвідку вагітної (Tehotenský preukaz), в яку вноситься вся необхідна інформація про перебіг вагітності. На 35-36 тижнях вагітності жінка отримує від гінеколога документи, з якими вона має стати на облік до пологового будинку (незалежно від місця реєстрації та перебування). Від цього моменту її супроводжує лікар-акушер пологового будинку.

Жінка може укласти договір з акушером на прийом пологів. Вартість такої послуги залежить від закладу. Перевірити її можна на [цьому](#) сайті. Якщо лікар не зміг бути присутнім на пологах, гроші повертаються.

Протокол [ведення вагітності](#) у Словаччині (словацькою).

Знайти педіатра для дитини та укласти з ним договір потрібно заздалегідь (приблизно на 35-му тижні вагітності).

Новонароджений [має право](#) на безоплатний перший огляд після виписки з лікувального закладу. Огляд включає комплексне педіатричне обстеження, у тому числі повний збір анамнезу та лікування неонатолога. Послуга розповсюджується навіть на тих дітей, матері яких перебувають в країні транзитом.

Якщо дитина народжена в пологовому будинку, її реєстрацію здійснює працівник пологового будинку. Свідоцтво про народження (Rodný list) видається у РАГСі, до якого належить пологовий будинок.

Щоб отримати закордонний паспорт для дитини, потрібно нотаріально перекласти свідоцтво про народження та звернутись до посольства або консульства України в Словаччині.

Також після народження дитини потрібно оформити на неї медичне страхування.

Жіноча консультація

Щоб потрапити до гінеколога, направлення лікаря загальної практики не потрібне. Такі лікарі працюють як в державних клініках, так і в приватних. Послуги гінеколога не входять до безоплатних медичних послуг для українок з тимчасовим захистом в Словаччині, окрім невідкладної та необхідної допомоги. Рішення про доцільність допомоги приймає лікар.

До переліку медичної допомоги, яку можуть отримати безоплатно українки з тимчасовим захистом в Словаччині, також входить аборт за медичними показниками: якщо вагітність несе загрозу життю жінки або відомо, що плід немає шансів на життя чи має важкі ушкодження.

Знайти інформацію про найближчу спеціалізовану гінекологічну амбулаторію, її адресу, графік прийому та перелік послуг можна на [цьому](#) сайті. А на [цьому](#) сайті можна знайти фахівця в потрібному регіоні, зареєструватись на прийом, перевірити вартість послуги та відразу оплатити.

Стоматологічна допомога

Стоматологічна допомога не входить до переліку безоплатних послуг, окрім невідкладної допомоги, викликані гострими станами. У разі невідкладного стану за необхідності можуть бути надані такі безоплатні послуги: видалення тимчасових чи постійних зубів, а також коренів зуба, декапсуляція зуба, лікування подразнень, супутні аналізи, анестезія та інші процедури, тимчасове лікування карієсу тощо. Повний перелік послуг за пакетом зазначений в [цьому](#) документі (словацькою).

Заміна або корегування зубного протеза відшкодовується тільки в разі пошкодження.

Контакти стоматологів, які надають невідкладну допомогу тимчасовим українським переселенцям у Словаччині, зібрані на таких сайтах: www.stomatolog.help/ua та www.skzl.sk/stomatologhelp.

Психіатрична допомога

Необхідна та невідкладна психіатрична допомога надається безоплатно. Маршрут пацієнта [рекомендовано](#) починати зі звернення до психіатра амбулаторно. Це можна зробити в психіатричній клініці або у відділенні психіатрії та дитячої психіатрії при лікарнях загального профілю. Направлення до психіатра не потрібно.

Допомога надається за районним принципом. Амбулаторії психіатричної допомоги у Словаччині перебувають не більше ніж за 80 км від пацієнта.

За гострих станів пацієнт може отримати допомогу стаціонарно. Зокрема, у разі [таких захворювань](#), як психози, деменція, мозкові дисфункції, психосоматичні розлади, суїцидальна поведінка, залежність від наркотичних та психотропних речовин, розумова відсталість з розладами поведінки.

У разі гострих, загрозливих для життя випадках пацієнти мають звертатись по невідкладну допомогу. Пацієнт може звернутись до чергового

психіатра у пунктах невідкладної допомоги при лікарнях або до невідкладної медичної допомоги за номером 112.

У країні працює [екстрена лінія психіатричної допомоги](#) за номером 0800 800 566. Невідкладна допомога доступна також для тимчасових переселенців, які перебувають у Словаччині транзитом.

Допомога для важкохворих пацієнтів та тих, хто бореться з рідкісними захворюваннями

Важкохворі пацієнти з України та пацієнти з рідкісними захворюваннями отримують у Словаччині медичну допомогу безоплатно, оскільки мова йде про невідкладну та необхідну допомогу.

На цьому сайті [зібрані](#) контакти центрів у Словаччині, що надають допомогу пацієнтам з рідкісними захворюваннями.

ЄС створив спеціальну програму для допомоги українцям з рідкісними захворюваннями. Тож пацієнт може звернутися до Європейської довідкової мережі:

- [сайт-довідник](#), що містить загальну інформацію про допомогу та посилання на інші ресурси;
- сайт, де можна [подати заявку на допомогу](#);
- сайт, через який можна [знайти потрібного фахівця](#) для лікування та отримати консультацію.